

Motion till riksdagen 2019/20:948

av Anna Vikström (S)

Hälsobistånd till forskning om global hälsa

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att bidra till det internationella arbetet och forskningen kring global hälsa och upprätthålla anslaget till forskning om global hälsa till minst 5 procent av hälsobiståndet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Socioekonomisk utveckling är en förutsättning för hälsa. Vi vet också att hälsa krävs för att vända fattigdom till utveckling. Infektionssjukdomar är idag det huvudsakliga hindret för hälsoutvecklingen i många fattiga länder. Diarrésjukdomar, luftvägsinfektioner, malaria, tuberkulos och inte minst hiv/aids står för den helt övergripande sjukligheten/dödligheten och är typiska exempel på den negativa kopplingen mellan sjukdom och fattigdom.

Försummade sjukdomar som snäckfeber håller miljoner fattiga fångna i svår sjukdom runt om i världen. Människor hindras från att gå i skolan, att arbeta, delta i politiken och civilsamhället och i värsta fall att överleva. Varje år dör omkring en halv miljon människor av malaria; de flesta är barn. Tuberkulos skördar fortsatt miljoner liv varje år. Sjukdomarna förvärrar redan rådande ojämlikheter och därför är kampen mot infektionssjukdomarna en av de viktigaste insatserna för att bekämpa fattigdomen.

För att möta den utmaningen behövs enligt WHO bättre hälso- och sjukvård, fattigdomsbekämpning samt forskning som leder till nya effektivare metoder för diagnos, behandling och prevention. Det behövs satsning på fungerande vaccin, nya säkra läkemedel och nya, snabba och effektiva diagnosverktyg.

I Sverige har forskning och innovationer alltid ansetts vara hörnstenar för social och ekonomisk utveckling. Detsamma gäller självklart också för fattiga länder och Sveriges åtaganden i utvecklingsforskningen. Forskning är inte en lyx för rika länder, utan en kostnadseffektiv långsiktig verksamhet som uppfyller sociala och ekonomiska behov,

möjliggör evidensbaserade slutsatser och ger verktyg för att undvika framtida fattigdom, hunger och misär.

Sverige har en lång tradition av forskning om fattigdomens sjukdomar av erkänd internationell klass. Svensk forskning har bidragit till att antalet malariafall nu minskar i Afrika, att allt fler hivinfekterade får läkemedel och att nya effektiva program för reproduktiv hälsa implementeras i allt fler länder, och det var svenska forskare som tog fram det koleravaccin som idag är det som WHO rekommenderar.

Sverige har under lång tid stöttat forskning som del av hälsobiståndet. Vid ett ministermöte om hälsoforskning 2008 i Bamako skrev Sverige under en deklaration att investera minst 5 % av allt hälsobistånd till forskning (http://www.who.int/rpc/news/bamako_call_to_action/en/). Trots det har under senare år det åtagandet inte uppfyllts, och stödet till hälsoforskning ligger de senaste tre åren under 5 %. År 2008 låg stödet till hälsoforskning på 6,6 % av det totala hälsobiståndet (källa: UD/Sida) medan det år 2018 låg på 4,8 % (källa: UD/Sida: Sveriges hälsobistånd 2018).

Riksdagen bör därför tillkännage för regeringen som sin mening vad som anförts i motionen om att bidra till det internationella arbetet och forskningen kring global hälsa och upprätthålla anslaget till forskning om global hälsa till minst 5 % av hälsobiståndet.

Anna Vikström (S)